

Záhady vždy bývaly atraktivnější než tajemství. Tajemství jsou profánní. Nějaké má každý. Tajemství zůstává tajemstvím především proto, že o něm nikdo či téměř nikdo neví. Jeho vysvětlení však bývá prosté. O záhadách oproti tomu ví každý, ale přesvědčivě je vysvětlit nedokáže nikdo. Záhady umožňují vznik příběhů. Malých i velkých, vyprávění o podstatě a skryté historii světa kolem nás.

Vzpomínám, jak počátkem 90. let vyšlo, v češtině po dlouhé době podruhé, Jitro kouzelníků Bergera a Pauwelse. Díky skutečně velkému nákladu, který tehdy činil poctivých 250 tisíc výtisků, vzbudilo značný ohlas. Ne snad proto, že by za reálně-socialistického režimu byla spekulativní literatura neznámá. Spíše kvůli ortodoxii. Materialismu, který coby nerozlučné dvojče provázel marxistickou filosofií. Těžiště spekulací i fantastické literatury bylo v oněch dobách vychýleno zcela ve prospěch scientistických mytologií.

Žádné kultury. Žádná kouzla a už vůbec ne čáry. To takhle mimozemšťané Ericha von Dänikena a jejich dávné návštěvy na Zemi, optimismus Ludvíka Součka, tvrdá science fiction, kterou odhodlaně bránil Ondřej Neff ve svých knihách o historii žánru. To byly dominanty příběhů o paralelní historii, které byly všeobecně rozšířené. Ale k čertu! Co zkoumat na mimozemšťanech? Byli tu? Nebyli? Myslíte, že se vrátí? Tak připravte zbraně, spoustu zbraní. Ten most překročíme, až k němu dojdeme. Byli jsme zahlceni scientismem. Přesyceni.

S Jitrem kouzelníků se náhle znovuobjevil jiný příběh. O alchymistech, o kultovním pozadí nacismu. Mnohem bližší, lidštější záhada. S jistým zpožděním i k nám znovu dorazilo téma, které Berger a Pauwels otevřeli pro západní čtenáře už počátkem 60. let minulého století. Mnohem starší příběh, vyprávění o čarodějnictví.

Na jejich práci záhy navázala plejáda více či méně výstředních pokračovatelů. Jedním z nich byl ostatně i Ernst Zündel, pro nás známější jako popírač holocaustu, jehož případ před lety plnil stránky novin. Byl to právě Zündel, který Goodricku-Clarkovi objevil dílo Sávitří Déví. Ten samý Zündel, který v 70. letech pod pseudonymem sepisoval příběhy, které už mají své pevné místo v městské mytologii. Knihy o tom, že UFO jsou ve skutečnosti tajnou technologií nacistů, kteří ve skrytu čekají na svůj velký slavný návrat. Zündel se hleděl zařadit mezi ty

větší z excentriků, Goodrick-Clarke se vydal cestou právě opačnou.

Namísto rozvíjení dalších, ještě méně pravděpodobných fantazií, se rozhodl Bergerem a Pauwelsem načrtnuté teze ověřit vědecky. S trochu neobvyklým titulem profesora západního esoterismu na univerzitě v Exeteru pokračuje v tom, s čím započal před třemi desítkami let. Ve zkoumání alternativ a možností, které autoři Jitra kouzelníku jen letmo nastínili. Jeho disertace, která později vyšla pod názvem Okultní kořeny nacismu, byla věnována pátrání po skutečných, historických okultních kontaktech zakladatelů nacionálně socialistického hnutí. Následovala studie o Arturu Machenovi, britském spisovateli, kterého Berger a Pauwels citují se zvláštním respektem. Další byla kniha o Heleně Blavatské, hlavě Theosofické společnosti, pak Emanuelu Swedenborgovi, významném švédském mystiku a další. Goodrick-Clarke se vydal zároveň cestou historie, osobností a jejich biografií, cestou popisu a často až detektivního pátrání po osudech protagonistů okultních a náboženských, esoterních učení. Nesoudí doktríny. Nepouští se do mnohdy sisyfovského a často bezvýsledného zápasu o vysvětlení, výklad, ověření teorií a tezí evropských okultistů. Představuje je a uvádí do kontextu života, kontaktů či vlivu jejich autorů, původců a šířitelů. Dlužno dodat, že tento směr může vést a vede k výsledkům. Z prací Goodricka-Clarke je to patrné.

Tato kniha, věnovaná životu Maximiany Portasové, známé po většinu života pod přijatým jménem Sávitří Déví, patří mezi díla navazující do značné míry na Okultní kořeny nacismu. Sávitří Déví, narozdíl od německých okultních a völkisch autorů přelomu století, nebyla předchůdkyní nacistického hnutí. Neovlivnila tedy jeho vývoj. Byla však duchovní souputnicí nacismu a s odhodláním se zapojila do záchrany jeho pozůstatků po konci druhé světové války. Podle svých možností se snažila přispět i k budování nového hnutí, hnutí neonacistického. Její náboženský rasismus však překročil hranice učení jejích mistrů. Důvtipně vytvářela mosty mezi evropským a indickým árijstvím a předjímalá myšlenky ochrany přírody a práv zvířat v míře, kterou Goodrick-Clarke srovnává s hlubinnou ekologií. Déví sama snad ani nebyla obyvatelkou soumravného světa jeskyní a stínů, který na neopatrné či odvážné chodce podle Machena čeká, když sejdou z vyznačené a jasně osvětlené pěšiny vyšlapané realitou všedních dnů. Byla však oddanou poutnicí po svatyních, z nichž některé byly i tomuto světu zasvěceny. Byla hlasatelkou obsáhlé nové pohanské syntézy, která přeznamenávala i v lecčems předčila éru New Age. Důslednější, než byli nacisté sami, zapálenější než mnozí z nich, odvážnější v propojení teologie a politiky, prorokyní politického náboženství spojujícího hinduismus, nacionální socialismus, kultu slunce, aktivismus, sociální darwinismus i enviromentální dikci.

Rozsahem své syntézy, přijetím a integrováním řady novátorských a ostatně dodnes vlivných prvků dosáhla nejen prchavého vlivu na podobu evropského neonacismu. Vytvořila předpoklady i pro to, že význam jejích knih se v budoucích letech zdaleka nemusí omezit jen na okrajové segmenty neonacistického podzemí. Sávitří Déví může zůstat zapomenutou Hitlerovou kněžkou, ovšem. Ale nemusí. A tak Goodrick-Clarke svým způsobem v této knize úspěšně zachytil to, co spekulativní literatura často rekonstruuje zpětně. Zrod jedné z možných paralelních historií světa.

Recenze Martina Bastla byla převzata ze stránek vydavatelství Grada.

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

O autorovi

Nicholas Goodrick-Clarke je autorem bestselleru *Okultní kořeny nacismu* a předním znalcem západního esoterismu. Vysoké míře jeho erudice zdařile sekunduje jeho vypravěčský um, který vám nedovolí odtrhnout od textu oči.

Anotace

Tato strhující, znepokojivá a zásadní kniha líčí sugestivně na podkladě dlouholetého bádání fascinující životní příběh Sávitří Déví, jež vešla ve známost jako „kněžka esoterického hitlerismu“. Nastavuje událostem druhé světové války a nacistickému Německu zcela nové zrcadlo a zasvěceně čtenáře nechává nahlédnout do temných etap dvacátého století.

Sávitří Déví se narodila ve Francii jako Maximiani Portasová, vystudovala přírodní vědy a filosofii a ve 30. letech 20. století odcestovala do Indie, která ji naprosto okouzila. Tam také propadla árijskému mýtu a vytvořila fascinující syntézu nacismu a hinduismu. Rozhodla se podporovat Hitlerův militantní režim a poskytovala informace fašistickým tajným službám. Rovněž propagovala nacismus na mezinárodní scéně. Národně socialistické ideály pak podporovala i po válce až do své smrti roku 1982. Patřila k nejinteligentnějším mozkům a nejpronikavějším duchům, kteří se kdy na stranu nacismu přiklonili.

Název: Hitlerova kněžka

Autor: Nicholas Goodrick-Clarke

Formát / stran: 16×24 cm, 288 stran

Datum vydání: 19.04.2011

Katalogové číslo: 8035

ISBN: 978-80-247-3561-0

Edice: Mysterion

Překlad: Mgr. Zuzana Marie Kostíková, Ph.D.

Knihu je možno prolistovat a zakoupit **ZDE**.